نامايىشنىڭ شەرئىيەتتىكى ھۆكۈمى

ئەبۇ ئابدۇلبەسىر تۈركىستانى

بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن والى، أما بعد:

نامايىش دېگەن سۆز ئەرەب تىلىدا «مظاهرة» (مۇزاھىرە) دېيىلىدىغان بولۇپ، «بىر توپ كىشىلەرنىڭ مەلۇم شەخس ياكى ئىش-ھەرىكەتنى قوللاش ۋە ياكى ئۇنىڭغا قارشى تۇرۇش مەقسىتىدە توپ-توپ بولۇپ كوچا-مەيدانلارغا چىقىشى» دېگەن مەنىدە.

نامايىش بولسا نامازنى، روزا ۋە زىكىر-تەسبىھكە ئوخشاش ئۆز ئالدىغا مۇستەقىل ئىبادەت تۈرىدىكى ئەمەللەرنىڭ قاتارىدىن بولماستىن بەلكى كومپىيۇتېر، ئۇنىئالغۇ، مىكروفون ۋە ماشىنا دېگەنلەرگە ئوخشاش قوش بىسلىق، ۋاستە خاراكتېرلىك ئادەت ۋە مۇئامىلە تۈرىدىكى ئەمەللەردىن بولۇپ، ياخشىلىققا (يەنى پەرز ياكى مۇستەھەپكە) ئىشلەتسە ياخشى بولىدىغان، يامانلىققا (يەنى ھارام ياكى مەكرۇھقا) ئىشلەتسە يامان بولىدىغان نەرسىلەردىن ھېسابلىنىدۇ.

نامايىشنىڭ ھۆكۈمى توغرىسىدا كىشىلەر ئۇچ خىل قاراشتا بولۇپ، بىرىنچى خىل قاراشتىكىلەرنىڭ نەزىرىدە نامايىش مۇتلەق ھالدا ھارام ۋە بىدئەت دەپ قارىشىدۇ. بۇ قاراشتىكىلەرگە ۋەكىللىك قىلىدىغىنى شەيخ ئىبنى باز ۋە سالىھ فەۋزان قاتارلىق سەئۇدى ئالىملىرى ۋە ئۇلاردىن باشقا مەدخەلى مۇرجىئەلىرىدىن ئىبارەت. بۇلار سەئۇدى مۇرتەت ھۆكۈمىتىنى مۇسۇلمان دەپ قارىغانلىقى ئۈچۈن ھاكىمغا قارشى نامايىش قىلىشنى پىتنە ۋە بۆلگۈنچىلىك دەپ قارىشىدۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇلار نامايىشنى نامازنى، روزا ۋە زىكىر-تەسبىھكە ئوخشاش خاس ئىبادەت شەكىللىرىگە تەۋە ئىش دەپ قارىغاچقا، «رەسۇلۇللاھنىڭ زامانىسىدا بولمىغان ھەرقانداق ئىبادەت بىدئەت دېيىلىدۇ» دېگەن شەرئىي قائىدىگە ئاساسەن ئۇنى (يەنى نامايىشنى) بىدئەت دەپ قارىشىدۇ.

ئىككىنچى قاراشتىكىلەر بولسا نامايىشنىڭ شەرئىي شەرتلىرىگە تولۇق رىئايە قىلماستىن ئۇنى (يەنى نامايىشنى) جائىز دېيىشىدۇ. بۇ قاراشقا ۋەكىللىك قىلىدىغانلار ھازىرقى زاماندىكى ئىخۋانۇل مۇسلىمىن ۋە ھىزبۇتتەھرىرنىڭ شەيخلىرىدۇر.

ئۈچىنچى قاراشتىكىلەر بولسا نامايىشنى مۇتلەق ھالدا ھارام ياكى مۇباھ دېمەستىن بەلكى بۇ مەسىلىگە تەپسىلىي ۋە ئىنساپ بىلەن مۇئامىلە قىلىدۇ. بۇ قاراشتىكىلەر بارلىق جىھادىي ئەھلى ئىلىملەر بولۇپ، بۇلارنىڭ نەزىرىدە نامايىش خاس ھالدا ئىبادەت

شەكىللىرىگە مەنسۇپ بولماستىن بەلكى مۇئامىلە تۈرىگە مەنسۇپتۇر. چۈنكى ئىسلام دىنىدىكى ئەمەللەر ئىككى قىسىمنىڭ بىرىدىن چىقىپ كېتەلمەيدۇ:

بىرىنچى، تعبديات (تەئەببۇدىيات). بۇ ئاتالغۇ كىتابلاردا عبادات (ئىبادەت)، تقربات (تەقەررۇبات) ۋە شعائر (شەئائىر) دەپمۇ مەشھۇر بولۇپ، (تار مەنىدىكى) خاس ئىبادەتلەر ياكى ئاللاھقا يېقىنلاشتۇرغۇچى ئەمەللەر ۋە ياكى ئۆز ئالدىغا مۇستەقىل ئىبادەتلەر دېگەندەك مەنىلەرنى ئىپادىلەيدۇ.

ئىسلامدىكى ئىبادەت (عبادة) دېگەن سۆز كەڭ مەنىدىكى ئىبادەت (عبادة عامة) ۋە تار مەنىدىكى ئىبادەت (عبادة خاصة) دەپ ئىككىگە بۆلىنىدۇ:

تار مەنىدىكى ئىبادەت دېگىنىمىز ناماز ئوقۇش، روزا تۇتۇش، قۇرئان ئوقۇش، زىكىر-تەسبىھ ئېيتىش ... قاتارلىق ئىبادەت (يەنى ئاللاھقا قۇلچىلىق قىلىش) شەكىللىرىدىن ئىبارەت بولۇپ، بۇلار تعبديات (يەنى ھېكمىتى تولۇق بايان قىلىنمىغان ئەمەللەر ياكى ئۆز ئالدىغا مۇستەقىل ئىبادەتلەر)، تقربات (يەنى ئاللاھقا يېقىنلاشتۇرغۇچى ئەمەللەر)، عبادات (يەنى قۇلچىلىق قىلىش شەكىللىرى ياكى خاس ئىبادەتلەر) ۋە شعائر (يەنى دىنىي مۇراسىملار) دېگەندەك ئىسىملار بىلەنمۇ ئاتىلىدۇ.

كەڭ مەنىدىكى ئىبادەت دېگىنىمىز ئاللاھ ساۋاپ بېرىدىغان بارلىق سۆز-ھەرىكەت ياكى ئاللاھنىڭ ھۆكۈمىگە مۇۋاپىق ھايات كەچۈرۈش ۋە ياكى ئاللاھقا ئىتائەت قىلىش دېگەنلىك بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىگە ئەنە شۇ تەئەببۇدىيات (يەنى ئۆز ئالدىغا مۇستەقىل ئىبادەتلەر ياكى خاس ئىبادەتلەر)مۇ كىرىدۇ (چۈنكى بۇ ئەمەللەر بەندىنىڭ ئاللاھ بىلەن بولغان مۇئامىلە ھاياتىغا تەۋە بولۇپ، بۇ مۇئامىلىنى ئاللاھنىڭ ھۆكۈمىگە مۇۋاپىق ئېلىپ بېرىش ئاللاھنىڭ ھۆكۈمىگە مۇۋاپىق ھايات كەچۈرگەنلىك ياكى ئاللاھقا ئىتائەت قىلغانلىق بولىدۇ). بۇنىڭ ئىچىگە يەنە مۇئامىلە تۈرىدىكى ئەمەللەرمۇ كىرىدۇ، چۈنكى بۇ ئەمەللەر مەخلۇقات (يەنى بارلىق يارالغۇچىلار) بىلەن بولغان مۇئامىلە تۈرىگە تەۋە بولۇپ، يېمەك-ئىچمەك، كىيىم-كېچەك، يۇرۇش-تۇرۇش، ئۇخلاش، توي-تۆكۈن، ئېلىم-سېتىم ۋە جەڭ تاكتىكىلىرى قاتارلىق ئەمەللەرگە ئوخشاش (بۇ ئەمەللەرنىمۇ ئاللاھقا ئاسىي بولمىغان ھالدا بېجىرىش ئاللاھنىڭ ھۆكۈمىگە مۇۋاپىق ھايات كەچۈرگەنلىك ياكى ئاللاھقا ئىتائەت قىلغانلىق ھېسابلىنىدۇ). بۇ ئەمەل يەنە ئۆز ئالدىغا مۇستەقىل ئىبادەت بولماستىن بەلكى ئىبادەت ۋاستىلىرى ھېسابلىنىدۇ. مەسىلەن، ئۇخلاش ئۆز ئالدىغا مۇستەقىل ئىبادەت ئەمەستۇر، شۇڭا بىر كىشى ئۇخلاش گۇناھ بولمىغان ۋاقىتتا ئارام ئېلىشنىلا نىيەت قىلىپ «بىر دەم ئۇخلىۋالايچۇ» دەپ ئۇخلىسا ساۋاپمۇ بولمايدۇ، گۇناھمۇ بولمايدۇ. ئەمما «كېچىدە تەھەججۇت نامىزىغا قوپالماي قالماي يەنە» دەپ كۈندۈزى بىردەم ئۇخلىغان بولسا بۇ ئۇخلاش

ئىبادەت ھېسابلىنىپ ئۇنىڭغا ئەجىر-ساۋاپ بېرىلىدۇ. چۈنكى بۇ (ئۇخلاش) تەھەججۇت ئىبادىتىگە ۋاسىتە بولدى.

ئىككىنچى، معاملات (مۇئامىلىلەر). بۇ ئۇسۇل فىقھى ئىلمىدە عادات (ئادەتلەر) ۋە الأشياء (شەيئىلەر) دېگەندەك ئاتالغۇلار بىلەن مەشھۇردۇر.

دېمەك، نامايىشنىڭ ھۆكۈمىنى بىلىش ئۈچۈن ئىسلامنىڭ يۇقىرىقى تەئەببۇدىيات ۋە مۇئامىلاتتىن ئىبارەت چوڭ ئىككى قىسمىنى ياخشى بىلىۋېلىشىمىز كېرەك .

ئۇسۇل فىقھى ئىلمىدە مۇنداق ئىككى چوڭ شەرئىي قائىدە بار:

بىرىنچى، الأصل في العبادات او التعبديات الحظر. يەنى ئەسلى قائىدە ھەر قانداق تەئەببۇدى ئىش ياكى ئىبادەت (يەنى ساۋابلىق ئىش) چەكلەنگۈچىدۇر. يەنى، قۇرئان-سۈننەتتە «ماۋۇ ئىش ساۋابلىق» دەپ دەلىل كەلمىگۈچە كىشىلەر ئۆزلىرى «مۇشۇ ئىش ساۋابلىق» دەپ پەيدا قىلغان ھەر قانداق ئىش دۇرۇس ئەمەس ۋە بىدئەتتۇر. مەسىلەن، مەۋلۇت (يەنى پەيغەمبەر ﷺ نىڭ تۇغۇلغان كۈنى) پائالىيىتى ۋە تۇنەك كېچىسى ئۆتكۈزۈش دېگەنلەرگە ئوخشاش. بۇنىڭ دەلىلى قۇرئان-سۈننەتتە ئىنتايىن كۆپ بولۇپ، بىز بۇ يەردە بىر ئايەت ۋە ھەدىس بىلەنلا كۇپايىلىنىمىز. ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: ﴿بۈگۈن سىلەرنىڭ دىنىڭلارنى پۈتۈن قىلدىم ...﴾ (مائىدە سۈرىسى 3-ئايەتنىڭ بىر قىسمى). پەيغەمبەر ﷺ مۇنداق دەيدۇ: «(دىندا) ھەر قانداق يېڭى پەيدا قىلىنغان ئىشتىن ھەزەر قىلىڭلار! چۈنكى (دىندىكى) ھەر قانداق يېڭىلىق بىدئەت (يەنى خۇراپات)تۇر ۋە ھەر قانداق بىدئەت ئازغۇنلۇقتۇر». ئەبۇ داۋۇد 4607 -سەھەھ ھەدىس.

ئىككىنچى، الأصل في المعاملات أو الأشياء أو العادات الإباحة. ئەسلى قائىدە (قۇرئان-سۈننەتتىن جائىز ئەمەس دەپ دەلىل كەلمىگۈچە) ھەر قانداق مۇئامىلە ياكى ئۆرپ ئادەت ۋە ياكى شەيئى مۇباھ (يەنى جائىز)تۇر. مەسىلەن، جىھادقا ياكى ھەجگە ماشىنا ۋە ئايروپىلانلارغا ئولتۇرۇپ بېرىش شۇنداقلا زىكىرلەرنى تەسۋىلەردە ساناش قاتارلىق ئىشلار. ئەگەر بىر كىشى زىكىر-ساۋابلىق ئىش، لېكىن تەسۋىدە ساناش تېخىمۇ ساۋابلىق، دەپ قارىغان بولسا بۇ بىدئەت قاراش ھېسابلىنىدۇ. ئەگەر ئۇنداق قارىماستىن بەلكى تەسۋى دېگەن پەقەت زىكىرلەرنى توغرا ساناشقىلا ۋاسىتە بولىدىغان نەرسە، دەپ قارىسا بۇ چاغدا بىدئەت بولمايدۇ. بۇنداق مىساللار ئىنتايىن كۆپ، بۇنىڭغا ئاللاھ تائالانىڭ: ﴿ئاللاھ يەر يۈزىدىكى ھەممە نەرسىنى سىلەر (نىڭ پايدىلىنىشىڭلار) ئۈچۈن ياراتتى ...﴾ (بەقەرە سۈرىسى 29-ئايەتنىڭ بىر قىسمى) ۋە ﴿بىلمەمسىلەركى، ئاللاھ ئاسمانلاردىكى ۋە زېمىندىكى ھەممىنى سىلەرگە بويسۇندۇرۇپ بەردى (يەنى سىلەرنىڭ پايدىلىنىشىڭلارغا مۇۋاپىقلاشتۇرۇپ بەردى). سىلەرگە ئاشكارا ۋە يوشۇرۇن (يەنى ماددىي ۋە مەنىۋى) نېمەتلەرنى كامالەتكە يەتكۈزۈپ بەردى. بەزى

كىشىلەر ھېچقانداق ئىلىمسىز، ھىدايەتسىز ۋە نۇرلۇق كىتابسىز ھالدا ئاللاھ بارىسىدا جېدەللىشىدۇ﴾ (لوقمان سۈرىسى 20-ئايەت) دېگەن ئايەتلىرى دەلىلدۇر.

خۇلاسە شۇكى، نامايىش ئىسلامنىڭ مۇئامىلە قىسمىغا ئالاقىدار ئىشتۇر. يەنى، مۇباھ ئىشلار جۇملىسىدىندۇر. لېكىن ھەر قانداق مۇباھ ئىش ۋاجىپقا ۋاستە بولسا ۋاجىپ، ھارامغا ۋاستە بولسا ھارام بولىدۇ. چۈنكى ئۇسۇل فىقھى ئىلمىدە مۇنداق شەرئىي قائىدە بار:

الوسائل لها أحكام المقاصد. يەنى، مەقسەت قانداق بولسا ۋاستىگە شۇنداق ھۆكۈم بېرىلىدۇ. مەسىلەن، بۇغداي ياكى ئۈزۈمدە ھاراق ئىشلەيدىغان كىشىگە بىلىپ تۇرۇپ بۇغداي ياكى ئۈزۈم سېتىش ھارام ھېسابلىنىدۇ. ۋەھالەنكى، بۇغداي ۋە ئۈزۈملەرنى ئېلىش ياكى سېتىش ئەسلىدىنلا مۇباھ ئىش ئىدى. شەرىئەتتە بۇنداق مىساللار ئىنتايىن كۆپ. نامايىشمۇ دەل شۇنىڭغا ئوخشاش. ئەگەر ئۇ ۋاجىپقا ۋاستە بولسا ۋە شەرتلىرى تولۇق تېپىلسا ۋاجىپ بولىدۇ. ئەمما ھارامغا ۋاستە بولسا ياكى شەرتلىرىگە تولۇق رىئايە قىلىنمىسا ھارام بولىدۇ.

نامايىشنىڭ جائىزلىقىنىڭ شەرتلىرى:

بىرىنچى شەرت، مەقسەت توغرا بولغان بولۇش.

مەقسەت دېگەندە يوشۇرۇن ياكى نەتىجە خاراكتېرلىك مەقسەت (يەنى ئەسلى مەقسەت) ۋە شۇئار قىلىنغان مەقسەت دەپ ئىككىلىسى كۆزدە تۇتۇلىدۇ. مەسىلەن، ئەرەب باھارى ئىنقىلابى نامايىش بىلەن باشلاندى. ھەممىسىنىڭ ئورتاق شۇئارى «زالىم ھاكىمنى يوقىتىش، ئەركىنلىك ...» دېگەنگە ئوخشاش زاھىر مەنىسى خاتا بولمىغان ياخشى مەقسەت بولدى. بۇ نامايىشقا قاتناشقان بىر قىسىم دېموكراتچى ۋە ئىلمانىزمچى (يەنى دىننى دۆلەت ئىشلىرىغا كامىل يوسۇندا ئارىلاشقىلى قويماسلىق پرىنسىپىنى تۇتقۇچى)لارنىڭ ئەسلى مەقسىتى بولسا شۇ ئىلمانىزمچى دىكتاتور زالىم ھاكىمدىن قۇتۇلۇپ يەنە بىر دىكتاتور بولمىغان ئىلمانىزمچى، دېموكراتچى (يەنى مۇرتەت) ھاكىمنى تىكلەش ئىدى. ھەتتا بۇلارنىڭ بەزىسى لا اله الا الله، الله اكبر دېگەندەك ياخشى شۇئارلارنىمۇ توۋلاشتى. ئەمما ھەقىقىي مۇجاھىدلارنىڭ ئاغزاكى توۋلىغان شۇئارى يۈرىكىدىكى ياخشى مەقسەتتە بولۇش بىلەن بىرگە ئەسلى مەقسىتىمۇ دېموكراتىيە ۋە ئىلمانىزمغا قەتئىي كاپىر بولۇش، ھەم شۇنداقلا لا اله الا الله نى ھاكىمىيەت ئورنىغا ئىلىپ چىقىش ئىدى. ئەمدى بۇ يەردە بىر سوئال تۇغۇلۇشى مۇمكىن: سىز يا غايىبنى بىلمىسىڭىز، قانداقسىگە ئۇ دېموكراتچىلارنىڭ يوشۇرۇن مەقسىتىنى بىلەلىدىڭىز؟ جاۋابى شۇكى، توغرا، بىز غايىبنى بىلەلمەيمىز، لېكىن قورساقتىكى مەقسەتنى ئاشكارىلاپ بېرىدىغان ئالامەت ۋە قەرىنىلەرگە قاراپ يوشۇرۇن مەقسەتنى بىلەلەيمىز. بۇنىڭغا ئەلى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ «ئى ئەلى! ھاكىمىيەت پەقەت

ئاللاھقا خاس جۈمۇ!» دېگەن خاۋاربجغا: «مانا بۇ بولسا تېگىگە باتىل يوشۇرۇنغان (يەنى باتىل مەقسەت قىلىنغان) ھەق (يەنى توغرا ۋە ياخشى) سۆزدۇر» (مۇسلىم 1066-ھەدىس) دەپ قايتۇرغان رەددىيەسى دەلىلدۇر.

مانا بۇگۈن قارايدىغان بولساق نەچچە كۈندىن بىرى ئامېرىكا ۋە تۈركىيەنىڭ دېموكراتىيەسىگە ئوخشاش دېموكراتىيە (يەنى «ھاكىمىيەت ئىشلىرىدا خەلقنىڭ ئىرادىسى پۈتۈن ئىرادىلەردىن، ھەتتاكى ئاللاھنىڭ ئىرادىسىدىن ئۈستۈن تۇرىدۇ» دېگەن پرىنسىپ)نى نەچچە قېتىملاپ ئوچۇق جاكارلىغان مۇرتەت ئانىنىڭ سادىق ئوغلى ياپىلاق تۈركنىڭ بۇگۈنكى كۈندە ئۆزىچىلا «قۇرئان-سۈننەت ئۈستىگە بىرلىشەيلى» دېگەن شوئارنى كۆتۈرۈپ چىققانلىقى ئۈنىڭ ئەنە شۇ ئىلمانىزىم ۋە دېموكراتىيەدىن ئىبارەت تاغۇتتىن ئۈزۈل-كېسىل ئادا-جۇدا بولغانلىقىنى ئىپادىلىمەيدۇ. بەلكى ئۈنىڭ «بىز ئەمدى بىرلەشتۇق! بىزنىڭ خىتايدىن باشقا دۈشمىنىمىز يوق» دەپ ئاللاھقا ۋەتەننى شېرىك قىلىشلىرى ۋە ۋەتەن-مىللەتنى دەپ ئاللاھنىڭ دۈشمەنلىرىنىڭ بىر قىسمىنى دۈشمەن كۆرۈپ، قالغان قىسمىنى دۈشمەن دەپ قارىماي لا اله الا الله نىڭ شەرتلىرىدىن بولغان ئەلۋەلا (ئاللاھنىڭ بارلىق دوستىنى دوستۇم دەپ بىلىش) ۋەلىبەرا (ئاللاھنىڭ بارلىق دۈشمەنلىرىنى دۈشمىنىم دەپ قاراش) دېگەن شەرتنى بۇزغانلىقى، يەنە «بىز چەتئەلدىن دۈشمەن ئىزدىمەيمىز» دەپ شام-خۇراساندىكى تۈركىستان مۇجاھىدلىرىنى مەسخىرە قىلىشلىرى، ئاندىن ئىلمانىزمچى مۇرتەت ئارمىيەنىڭ پ ك ك (كۇرد كوممۇنىستلىرى)غا قارشى جەڭلىرىگە ياردەم بېرىش ئۈچۈن بۇ مۇرتەت ئارمىيەگە ئەزا بولۇشنى ئىلتىماس قىلىپ يالۋۇرۇشلىرىدىن بىلىنگەن «چەتئەلدىن دۈشمەن ئىزدىمەسلىك» ئەھدىسىگە خىيانەت قىلىشتەك ئىشەنچىسىزلىكى، ھەمدە «تۈرك ئوردوسى (يەنى ئارمىيەسى) ئىسلام ئوردوسىدۇر! شۇ ئىسلام ئوردوسىغا بىر دۈئا قىلسىلا!» دەپ، مۇرجىئە بولمىغان بارلىق ئەھلى ئىلىملەر مۇرتەتلىكىگە ئىتتىپاقلا كەلگەن بىر مۇرتەت ئارمىيەنى ئىسلام ئارمىيەسى دەپ ئاتاشتىن ئىبارەت ئازغۇنلۇقى قاتارلىقلار ئۈنىڭ دېموكراتىيەدىن ئىبارەت شېرىكتىن ئادا-جۇدا بولمىغانلىقىغا كۆچلۈك قەرىندۇر (قوشۇمچە ياكى يانداش دەلىل ۋە ياكى ئالامەتتۇر).

دېمەك، بۇ نامايىش مۇھەممەد سالىھ قارىھاجىمنىڭ غايىبانە جىنازا نامىزىنى پۈرسەت بىلىپ «خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى تۇرايلى! ئۇيغۇرلارغا ئازادلىق! ...» دېگەندەك ياخشى مەقسەتنى شوئار قىلغان بولسىمۇ، ئەمەلىيەتتە تۈركىستان ئىسلام پارتىيىسىدىن ئىبارەت دەسلەپكى كۈندىلا ياخشىلىق ئۈستىگە قۇرۇلغان جامائەتنى (يەنى بىرلىكنى) پارچىلاپ تۈگىتىشنى مەقسەت قىلغان.

بۇ نامايىشچىلار مەقسەت قىلمىغان، لېكىن تۈركىيە ئىستىخباراتى نىشان قىلغان يەنە بىر نەتىجە بار. ئۇ بولسىمۇ شامدا تۈركىستان تۈگەشسە بۇنىڭغا ئەگىشىپ شامدا بىر

ئىسلامىي ئىمارەت قۇرۇشقا ئاز قالغان ساغلام ئەھلى سۈننەت مەنھەجىدىكى تەھرىر شام بىرلىكىنى پارچىلاپ تۈگىتىپ، شىمالىي سۈرىيەنى جەرابلۇستەك ئىلمانىزىم يۈرت قىلىش ئارقىلىق تۈركىيە زېمىنىغا بىۋاستە تەھدىت بولۇۋاتقان پ ك ك (كۇرد كوممۇنىستلىرى)، ئۇنىڭدىن كېيىنكى ئەلەۋىلەر كېڭەيمىچىلىكى تەھدىتى، ئاندىن ئاخىردا تۈركىيە ھۆكۈمىتى تەھدىت دەپ ئويلىۋالغان، ئەمەلىيەتتە تۈركىيە خەلقىگە ھەقىقىي بەخت ئېلىپ كېلىدىغان مۇجاھىدلار خەۋپىدىن ساقلىنىش مەقسىتىدىن ئىبارەت. (يەنى تۈركىيە دۆلىتى، ھۆكۈمىتى ۋە ئارمىيەسى كاپىر بولغان بىلەن تۈركىيە خەلقى مۇسۇلمان ھېسابلىنىدۇ، ئەلۋەتتە).

ئۇنىڭدىن باشقا يەنە دىنىمىزنى كۆپۈردىن ۋە گۇناھ-مەئسىيەتتىن ئېلىپ قاچىمىز دەپ تۈركىستاندىن تۈركىيەگە قېچىپ كەلگەن نۇرغۇن ساددا كىشىلەرنى ئىلمانىزىمدىن ئىبارەت بۇ كۆپۈر قانۇنىغا ئەنسارلىق قىلىدىغان «فىرئەۋن قوزۇقلىرى»غا ئايلاندۇرۇپ قويۇشتىن ئىبارەت ئەقىدە ۋە دىنغا بولغان زىيانكەشلىك مەقسىتى قاتارلىقلارمۇ يوق ئەمەس. ئەلقائىدە مۇپتىلىرىدىن شەيخ ئەتىيىيەتۇللاھ لىبىي رحمه الله تۈرك مۇجاھىدلىرىغا بەرگەن پەتىۋاسىدا: «تۈرك ئارمىيەسى بولسا كۇپرى تائىپىسىدۇر، چۈنكى بۇ ئارمىيە ئىلمانىزىم (يەنى دىننى دۆلەتتىن ئايرىۋېتىش)دىن ئىبارەت مۇرتەت مۇستاپا كامال قالدۇرۇپ كەتكەن ئوپئوچۇق كۇپرى قانۇنى (ئاساسىي قانۇن) نى ھىمايە قىلىش مەقسىتى ئۈستىگە توپلاشقان. ئەمما ئارمىيە كۇپرى تائىپىسى بولغان بىلەن ئارمىيەنىڭ يەككە ئەزالىرىنى كاپىرغا چىقىرىشقا ئالدىراپ كەتمەيمىز. چۈنكى تۈركىيە قانۇنىدا ھەر بىر تۈرك پۇقراسىنىڭ بىر نەچچە يىل مەجبۇرىي ئەسكەرلىكتە تۇرۇش ۋەزىپىسى بار بولۇپ، ئەگەر بۇ مەجبۇرىيەتنى ئۆتىمىسە ھۆكۈمەت ئۇنى مەلۇم ئۇسۇللار بىلەن جازالايدۇ. شۇڭا تۈرك ئەسكەرلىرىنىڭ ‹بىز مەجبۇرلاندۇق، مەجبۇرلانغاندا كۇپۇر ئىشنى قىلىش جائىز، بىز ھەرگىزمۇ ھېلىقى كۇپرى قانۇننىنى ھىمايە قىلىشنى مەقسەت قىلمىدۇق ...› دېگەندەك تەئۋىللىرى ۋە شۇبھىلىرى ئۇلارنى كاپىرغا چىقىرىشتىن توسۇپ قالغۇچى مانىئ (توسالغۇ)دۇر، لېكىن تائىپىسى (يەنى ئارمىيە گەۋدىسى) كاپىر بولۇپ، ئەمما تائىپە (يەنى ئارمىيە گەۋدىسى) دىكى يەككە ئەزالارنىڭ كاپىر بولماسلىقى ئۈرۈش قىلىش ھۆكۈمىدىن توسۇپ قالالمايدۇ (يەنى ئۈرۈش قىلىش پۈرسىتى يېتىپ كەلگەندە تائىپە ئەزالىرىنى تائىپىنى كاپىرغا چىقارغاندەك كاپىر دېمىگەن بىلەن ئۈرۈش قىلىنىش ھۆكۈمىدە تائىپە بىلەن يەككە ئەزانىڭ پەرقى يوق) » دېگەن.

مانا قارالا ! تۈرك ئارمىيەسىنىڭ يەككە شەخسلىرىنى كاپىر دەپ ھۆكۈم قىلىشتىن توسۇپ قالغۇچى ئامىل «مەجبۇرلاندۇق» دېگەن تەئۋىل بولدى، شۇنداقتىمۇ كاپىرغا چىقىرىلمىغان بىلەن زالىم، پاسىق دېگەن ھۆكۈمدىن چۈشۈپ كەتمەيدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇلارنى كاپىرغا چىقارماسلىق ئېھتىيات قىلىش يۈزىسىدىن چىقىرىلغان بۇ دۇنيالىق

زاھىرى ھۆكۈمدۇر. ئەمەلىيەتتە بىز كاپىر دېمەي پاسىق، زالىم دەپ ھۆكۈم قىلغان يەككە ئەسكەرلەر تاغۇتقا بولغان بۇ ئەسكەرلىكنى مەجبۇرىي قوبۇل قىلدىمۇ ياكى ئىختىيارى قوبۇل قىلدىمۇ، بۇنى ئاللاھ ئۆزى بىلىدۇ. ئەگەر ئىختىيارى قوبۇل قىلسا ئاللاھنىڭ نەزىرىدە (يەنى ئاخىرەتلىك ھۆكۈمدە) كاپىر بولسىمۇ، بىز بۇ دۇنيالىق ھۆكۈمدە مۇسۇلمانىنى كاپىر دېيىش خەتىرىگە چۈشۈپ قىلىشتىن ئېھتىيات قىلغانلىقىمىزدىن كاپىر دېمىدۇق.

ئۇنداقتا كۇپۇر قانۇنىنى ھىمايە قىلىش ۋە مۇجاھىدلارغا قارشى ئۇرۇش قىلىدىغان ناتو ئارمىيەسىگە ئېنجىرلىك ھەربىي بازىسىنى بېرىش قاتارلىق كۇپۇرلۇقلار ئۈستىگە توپلاشقان مۇرتەت تائىپىگە ئىختىيارى ھالدا ھاياجان بىلەن، رازىمەنلىك بىلەن ئىلتىماس قىلىپ تۇرۇپ ئەزا بولغان بىچارە ئۇيغۇرنىڭ ئاخىرەتلىكى قانچىلىك زىيانكەشلىككە ئۇچرار-ھە؟! ئۇنىڭدىن كېيىن بۇ دۇنيالىقتا قانچىلىغان خارلىققا دۇچار بولۇش زىيىنىنى بېشىدىن ئۆتكۈزەر-ھە؟!

يەنە بىر زىيانكەشلىك بار، ئۇ بولسىمۇ «نامايىش ھازىرقى ۋاقىتتا بىرىنچى نومۇرلۇق ئىبادەت، بىرىنچى نومۇرلۇق زۇلۇمغا قارشى تۇرۇش ۋە بىرىنچى نومۇرلۇق جىھاد» دېگەندەك ئازغۇن، جانباقتى چالا موللىلارنىڭ ئازدۇرغۇچى پەتۋاسى ئارقىلىق يۇرتىدىن دىنىنى ئېلىپ قېچىپ سەممىي مۇجاھىدلار سېپىگە قېتىلىشنى نىيەت قىلىپ كەلگەن ساددا مۇسۇلمانلارنى ھازىرقى زامانىدا ئىمان كەلتۈرۈپ مۇسۇلمان بولۇشتىن كېيىنلا قالسا ئەڭ زۆرۈر بولغان، ھەتتا نامازنى بىلەن تەڭ ئورۇندا تۇرىدىغان قورالىق جىھاد ئىبادىتىدىن توسۇش زىيانكەشلىكىدىن ئىبارەت. بۇ ھەقتە ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: ﴿نامازنى ئوقۇۋاتقان بەندىنى (يەنى مۇھەممەد ﷺ نى) توسقان ئادەمنىڭ (ھالىنى) ماڭا ئېيتىپ بەرسەڭچۇ؟ ماڭا (ئۇنىڭ ھالىنى) ئېيتىپ بەرسەڭچۇ؟ ئەگەر ئۇ (ھەددىدىن ئاشقۇچى) (نامازنى توسۇشنىڭ ئورنىغا) توغرا يولدا بولغان بولسا ياكى تەقۋادارلىققا ئەمىر قىلغان بولسا (بۇ ئۇنىڭ ئۆزى ئۈچۈن ياخشى بولماسمىدى؟﴾ (ئەلەق سۈرىسى 9-، 10-، 11-، 12-ئايەتلەر). بەزىلەر: زالىم پادىشاھنىڭ ئالدىدا ھەق سۆزلەش ئەڭ ئەۋزەل جىھاد (نەسەئى 4209-سەھىھ ھەدىس) ئەمەسمۇ؟ دېيىشى مۇمكىن. توغرا ئەڭ ئەۋزەل، لېكىن ئەۋزەل بولۇشنىڭ شەرتى بار، بۇ شەرتنى مەن دەۋالمىدىم بەلكى ھەدىسنىڭ ئۆزىدە «... زالىم پادىشاھنىڭ ئالدىدا ...» دەپ ئوچۇق كەلدى، كەينىدە دېمىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە «... ئالدىدا ...» دېگەنلىك شۇ زالىم سىزنى قاچان ئاتىمەن، چاپىمەن ۋە تۇرمىگە سولايمەن، دېسە كۆچى يېتىدىغان ھالەتتە دېگەنلىكتۇر. مانا بۇ مەنە ھەدىسنىڭ ئۇيغۇرچىسىدىنمۇ چىقىپ تۇرۇپتۇ. بۇ ھەدىسنى يالغۇز مەنلا بۇنداق چۈشىنىۋالمىدىم. ئىمام ئەللامە سىندى رحمه الله بۇ ھەدىسكە مۇنداق شەرھى يازغان: بۇ (يەنى زالىم ھۆكۈمرانىنىڭ ئالدىدا ھەق سۆزلەش) شۇنداق (بۇيۇك بىر) جىھادكى، بۇ جىھادتا (ئۆلۈمدىن) قۇتۇلۇپ قالىدىغانلار ئىنتايىن ئاز، بۇ ھەق سۆزنى سۆزلىگۈچىگە «توغرا

سۆزلىدىڭ» دەيدىغانلارمۇ ناھايىتى بەك ئاز، ياق، بەلكى ھەممىسى ئالدى بىلەن بۇ كىشىنى «خاتا سۆزلىدىڭ» دەپ تۇرۇۋالىدۇ، ئاندىن كېيىن ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئەڭ ئەشەددىي ئۇسلۇبى ئارقىلىق ئۇ كىشىنى ئۆلتۈمگە ئېلىپ بارىدۇ، يەنى ئۇ كىشى بىلەن قىتال (قورالسىز ئۇرۇش) قىلماستىن جىم تۇرغۇزۇپ قويۇپ تۇرۇپ (ئۆلتۈرۈۋېتىدۇ) (ھاشىيە سىندىدىن ئېلىندى).

ئى قېرىندىشىم! مەن سىزگە ئايەت-ھەدىسنى بۇرمىلايدىغان، ئۆلىمالىق نىقابىنى كىيىۋالغان كالتە-كۆسەي موللىچاقلارنىڭ سۆھبىتى ۋە مەجلىسىدىن ئىبارەت مەسچىت زىرارلارنى تەرك ئېتىپ خارلىق مەيدانىدىن ئىززەت مەيدانىغا دىنىڭىزنى ئاسراپ ئېلىپ قېچىشىڭىزنى تەۋسىيە قىلىمەن.

دېمەك، يۇقىرىقىدەك ئېغىر زىيانلارنى يوشۇرۇن مەقسەت قىلغان، شۇنىڭ بىلەن بىرگە «خىتاينىڭ زۇلۇمىغا قارشى تۇرايلى! ئۇيغۇرلارغا ئازادلىق ! ...» دېگەن ياخشى گەپنى ئاشكارا شوئار قىلغان بۇنداق نامايىش مەسچىت زىرار (يەنى زىياندىاش مەسچىت)نىڭ ھۆكۈمدە بولىدۇ. بۇنىڭغا ئاللاھ تائالانىڭ: ﴿بەزى كىشىلەر مۆمىنلەرگە زىيان يەتكۈزۈش، كۈپرىنى كۈچەيتىش، مۆمىنلەرنىڭ ئارىسىنى پارچىلاش، ئاللاھقا ۋە ئۇنىڭ پەيغەمبىرىگە قارشى تۇرغان ئادەم (يەنى ئەبۇئامىر راھىب)نىڭ كېلىشىنى كۈتۈش مەقسىتىدە مەسچىت بىنا قىلدى. ئۇلار: «بىز پەقەت ياخشىلىقنىلا ئىرادە قىلدۇق» دەپ چوقۇم قەسەم قىلىدۇ، ئاللاھ گۇۋاھلىق بېرىدۇكى، ئۇلار شەك-شۈبھىسىز يالغانچىلاردۇر!﴾ (تەۋبە سۈرىسى 107-ئايەت) دېگەن سۆزى دەلىلدۇر.

بۇ ئايەتتىن ئىلىنغان فىقھى قائىدە ياكى ئىللەت (يەنى مەقسەت، سەۋەب) شۇكى، قۇرۇلغاندىلا يامانلىق ئۈستىگە قۇرۇلغان ھەرقانداق ياخشى نەرسە مەسچىت زىرار (يەنى زىياندىاش مەسچىت) ھېسابلىنىدۇ.

شۇڭا تاشقى كۆرۈنۈشىدە ياخشىلىق بولغان، ئەمما يوشۇرۇن مەقسىتى يامانلىق بولغان (يەنى كۈپۈرلۈق ياكى بىدئەت تارقىتىش، جىھاد يولىدىن توسۇش ۋە ياكى دەسلەپكى كۈنىدىلا ياخشىلىق ئۈستىگە قۇرۇلغان ساغلام مەنھەجدىكى جامائەتنىڭ بىرلىكىنى پارچىلاش قاتارلىقلارنى مەقسەت قىلغان) ھەرقانداق جامائەت، تەشكىلات، دىن تارقىتىش مەقسىتىدە قۇرۇلغان كاپىر ۋە بىدئەتچىلەرنىڭ شىپاخانىلىرى، ئاتالمىش «ئۆلىمالار بىرلىكى»، مەكتەپ، مەدرىس، دەرنەك، يىغىلىش سورۇنلىرى، تەبلىغچى ۋە كىتاب دېگەنلەرنىڭ ھەممىسى مەسچىت زىرارىدۇر. شۇنىڭ ئۈچۈن قاۋاقخانا ۋە قىمارخانا ...دېگەندەك جايلار مەسچىت زىرار قاتارىغا كىرمەيدۇ. چۈنكى بۇ جايلارنىڭ يامانلىقى ۋە زىيانكەشلىكى يوشۇرۇن بولماستىن ئوچۇق-ئاشكارىدۇر.

بۇ يالغۇز مېنىڭلا گېپىم ئەمەس بەلكى دوكتۇر ئابدۇللاھ ئەززام ۋە دوكتۇر ئېلى سەللابىنىڭ ئۆزلىرىنىڭ «فىزىلال سۈرە تەۋبە» ۋە «غزوات الرسول» دېگەن كىتابلىرىدا

زەمەخشەرى، قۇرتۇبى، ئابدۇلكەرىم زەيدان، سەييىد قۇتۇپ ۋە ئىبنى قەييىم جەۋزى قاتارلىق ئەھلى ئىلىملەر (رحمهم الله) نىڭ سۆزلىرىنى جەملەپ چىقارغان خۇلاسە سۆزى (غزوات الرسول 342-بەتلەرگە قارالسۇن)دۇر. يەنمۇ ئاسانراق چۈشىنەي دېسىڭىز شەيخ ئەنەس خەتتابنىڭ «شەيخ مۇجاھىد ئابدۇللاھ ئەززامنىڭ سۆزلىرىدىكى زىرار مەسجىدلىرى ۋە زىرار جامائەتلىرى» ناملىق رىسالىسىگە مۇراجىئەت قىلىڭ. شۇنداقتىمۇ شۇ كىتابتىن ئازراق نەقىل قىلىشنى مۇۋاپىق كۆردۇم:

شۇنىڭدەك بىر قىسىم ئىسلامىي تەشكىلاتلار (يەنى جامائەت، ئۇيۇشما ۋە جەمئىيەتلەر)مۇ مەسچىت زىرار ھېسابلىنىدۇ. مەسىلەن، بۇ يەردە ئۇتۇقلۇق، ياخشى ئىشلەۋاتقان بىر ئىسلامىي تەشكىلات بولسا ھېلىقى (سەممىيەتسىز) بەزى كىشىلەر كېلىپ شۇ ياخشى تەشكىلاتقا چىدىمىغانلىقتىن شۇ تەشكىلاتنىڭ روبىروسىغا يەنە بىر تەشكىلاتنى قۇرۇپ، ئاۋۇالقى تەشكىلات ئەزالىرىنى ئۆزى تەرەپكە ئايرىپ چىقىۋېلىشقا باشلايدۇ. مانا بۇ كېيىن قۇرۇلغان تەشكىلات مەسچىت زىرار بولۇپ، ئۇنىڭغا كىرىش جائىز ئەمەستۇر، چۈنكى ئۇ مەسچىت زىراردۇر.

ھەرقانداق بىر كىشى (ساغلام مەنھەجدىكى جامائەتنى) بۆلۈش ئۈچۈن ئىش قىلىدىكەن ياكى جامائەت قۇرىدىكەن، ئەنە شۇ (يېڭى قۇرۇلغىنى) مەسچىت زىراردۇر.

مەن بەزى ئافغانىستان جىھادىي جامائەتلىرىنى زىرار مەسجىدلىرى، دەپ ئاتايتتىم. چۈنكى بۇ جامائەتلەر مۆمىنلەرنىڭ ئارىسىغا بۆلگۈنچىلىك سېلىش ئۈچۈن قۇرۇلغان ئىدى. مۆئمىنلەرنىڭ ئارىسىغا زىيانكەشلىك تېرىش ئۈچۈن قىلىنغان ھەرقانداق خىزمەت يېڭى (قۇرۇلغان) مەسچىت زىرار بولۇپ، ئۇنى يەقتىۋېتىش ۋاجىپتۇر. چۈنكى ئاللاھ تائالا: ﴿ئۇ مەسجىدتە مەڭگۇ نامار ئوقۇمىغىن، بىرىنچى كۈندىن تارتىپلا تەقۋا ئاساسىغا قۇرۇلغان مەسچىت ھەقىقەتەن سېنىڭ نامار ئوقۇشۇڭغا ئەڭ لايىقتۇر، ئۇنىڭدا (گۈناھلاردىن) پاك بولۇشنى سۆيىدىغان كىشىلەر بار، ئاللاھ (ئىچكى ۋە تاشقى جەھەتتىن) پاك بولغۇچىلارنى دوست تۇتىدۇ﴾ (تەۋبە سۈرىسى 108-ئايەت) دېگەن.

ئەسكەرتىش: دەسلەپتە ياخشىلىق ئۈستىگە قۇرۇلغان بىر ئورۇنغا كېيىن بىرەر يامانلىق كىرىۋالغان بولسا بۇ ئورۇن مەسچىت زىرار ئەمەس بەلكى شۇ يامانلىقنىڭ ئۆزى مەسچىت زىراردۇر. يەنى، شۇ يامانلىقنىڭ ئۆزىنى يوق قىلىمىز، بۇنىڭغا كۈچىمىز يەتمىسە شۇ يامانلىققا شېرىكلەشمەستىن (يەنى يامان سورۇنغا قاتناشماستىن) ياخشى ئىشىمىزنى قىلىۋېرىمىز. پەيغەمبەر ﷺ ئەتراپىغا بۇت تىزىلىق كەبىنىڭ ئالدىدا مۇشرىكلارنىڭ ئىبادەت سورۇنىغا شېرىكلەشمەستىن نامار، تىلاۋەت ۋە تاۋاپ قاتارلىق ياخشى ئىشلىرىنى ئورۇنلاۋەرگەن. چۈنكى كەبە دەسلەپتە تەقۋالىق ئۈستىگە قۇرۇلغان بولۇپ، بۇتلار ئۇنىڭدىن خېلى كېيىن پەيدا قىلىنغان.

دېمەك، ئەنە شۇنداق نۇرغۇنلىغان يامانلىقلارنى نىيەت قىلغان ھالدا ياخشى شۇئارنى توۋلاپ چىققان، ھەتتا ئاخىردا «خىتايدىن باشقا دۈشمىنىمىز يوق! چەتئەلدىن دۈشمەن ئىزدىمەيمىز! تۈرك ئارمىيەسى بولسا ئىسلام ئارمىيەسىدۇر!» دېگەندەك بۇزۇق، كۆپرى، يامان شۇئارلارنىمۇ توۋلاپ نادان تۈركىستانلىقلارنى ئامىن دېگۈزۈۋەتكەن بۇ نامايىش مەسچىت زىرارلا بولۇپ قالماستىن بەلكى يەنە «مەسجد زرار مەزىد مۇرەككەب» تۇر، يەنى ئۈستى-ئۈستىلەپ يامانلىق ئۈستىگە قۇرۇلغان زىيانكەشلىك مەسجىددۇر.

ئىككىنچى شەرت، نامايىشتا توۋلايدىغان شۇئار قۇرئان-سۈننەتكە خىلاپ بولماسلىق.

بىزنىڭ «خىتايدىن باشقا دۈشمىنىمىز يوق!» دەپ نۇرغۇنلىغان مۇسۇلمان قېرىنداشلىرىمىزنى ئېچىنىشلىق قىرغىن قىلغان ۋە قىلىۋاتقان بېرما، تايلاند، ھىندى بۇتپەرەسلىرى، ھىندونېزىيە ناسارالىرى ۋە قەيەردە بىر ساغلام ئەھلى سۈننە دۆلىتى قۇرۇلاي دەپ بولغۇچە شۇ يەردە پەيدا بولۇپ مۇسۇلمانلارنى ئېچىنىشلىق بومبارىمان قىلىپ زوراۋان تاغۇتلارنى تەختكە چىقىرىۋاتقان ئامېرىكا باشچىلىقىدىكى يەھۇدى-ناسارا بىرلەشمىسى بولغان ناتو ئارمىيەسى ھەمدە مۇسۇلمانلارنى ئايال بالىلىرى بىلەن قوشۇپ رەھىمسىزلەرچە بومبارىمان قىلىۋاتقان، ھەتتا خىتاينىڭمۇ دوستى بولغان رۇس ناسارالىرى، ئىران راپىزىيىلىرى ۋە بەششار ئەسەد نۇسەيرىيە مۇرتەدلىرى قاتارلىق مەلئۇنلارنى دۈشمەن قاتارىدىن چىقىرىۋېتىش بۇ كاپىرلارنى چوڭ دوست تۇتۇش ھېسابلىنىدىغان، شۇنداقلا ئىماندىن چىقىرىپ تاشلايدىغان جىنايەتتۇر. چۈنكى ئاللاھ تائالا مۇنداق دېگەن: ﴿ئى مۇمىنلەر! يەھۇدي ۋە ناسارالارنى دوست تۇتماڭلار. ئۇلار بىر-بىرىنى دوست تۇتىدۇ. سىلەردىن كىمكى ئۇلارنى دوست تۇتىدىكەن، ئۇمۇ ئەنە شۇلاردىن سانىلىدۇ، ئاللاھ زالىم قەۋمنى ھەقىقەتەن ھىدايەت قىلمايدۇ﴾ (مائىدە سۈرىسى 51-ئايەت).

يەنە «بىز چەتئەلدىن دۈشمەن ئىزدىمەيمىز!» دېگەن شۇئار بىر تەرەپتىن يۇقىرىقى بۇزۇق سۆزنى تېخىمۇ تەكتىلىسە، يەنە بىر تەرەپتىن شام-خۇراسانداكى نۇرغۇنلىغان سەممىي، ئاقكۆڭۈل مۇجاھىدلاردىن ئىبارەت ئاللاھنىڭ ئەڭ يېقىن بەندىلىرىنى مەسخىرە قىلغانلىقىنى ئىپادىلەيدۇ.

ئۇنىڭدىن كېيىن ئىلمانىزىم (يەنى دىننى دۆلەتتىن ئايرىۋېتىش)دىن ئىبارەت كۇپرى ئاساسىي قانۇننى ھىمايە قىلىش ئۈستىگە توپلاشقان ئوپئوچۇق مۇرتەت ئارمىيەنى «ئىسلام ئارمىيەسى» دېيىش ئاللاھ تائالانىڭ: ﴿... كىملەركى ئاللاھ نازىل قىلغان ئايەتلەر بويىچە ھۆكۈم قىلمايدىكەن، ئۇلار كاپىرلاردۇر﴾ (مائىدە سۈرىسى 44-ئايەتنىڭ بىر قىسمى) دېگەن سۆزنىڭ يالغانغا چىقارغانلىقتۇر. ئاللاھنىڭ قۇرئاندىكى بىر سۆزنىڭ يالغانغا چىقىرىش كۇپرىدىن باشقا نەرسە ئەمەستۇر.

دېمەك مۇسۇلمان كىشى كۆپرى سۆز بولغان سورۇندا شۇ كۆپرى سۆزنى ئىنكار قىلماستىن ياكى شۇ سورۇندىن قوپۇپ كەتمەستىن رازى بولۇپ ياكى قوللاپ ئولتۇرغان بولسا ئۇمۇ شۇ سۆزنى قىلغۇچىغا ئوخشاش كاپىر بولىدۇ. ئەگەر كۆپرى بولمايدىغان، لېكىن گۇناھ بولىدىغان سورۇندا ئولتۇرسا ئۇ گۇناھنى ئىنكار قىلمىسا ياكى شۇ سورۇندىن چىقىپ كەتمىسە شۇلارغا ئوخشاش گۇناھكار بولىدۇ. چۈنكى ئاللاھ تائالا مۇنداق دېگەن: ﴿ئاللاھ كىتابتا (يەنى قۇرئاندا) سىلەرگە نازىل قىلدىكى، سىلەر ئاللاھنىڭ ئايەتلىرىنىڭ ئىنكار قىلىنىۋاتقان ۋە مەسخىرە قىلىنىۋاتقانلىقىنى ئاڭلىغان چېغىڭلاردا، ئۇلار (يەنى ئاللاھنىڭ ئايەتلىرىنى مەسخىرە قىلىۋاتقان كاپىرلار) باشقا پاراڭغا كىرىشمىگىچە ئۇلار بىلەن بىللە ئولتۇرماڭلار، بولمىسا (گۇناھتا) ئۇلارغا ئوخشاش بولۇپ قالىسىلەر، ئاللاھ ھەقىقەتەن مۇناپىقلارنىڭ ۋە كاپىرلارنىڭ ھەممىسىنى (ئاخىرەتتە) جەھەننەمگە توپلايدۇ﴾ (نىسا سۈرىسى 140-ئايەت).

شۇڭا بۇنداق نامايىشقا قاتنىشىپ پۇشايمان ۋە تەۋبە قىلغاندىن باشقا ھەممىسىنىڭ قىلمىشى ئەڭ تۆۋەن بولغاندا پاسىقلىق، يۇقىرى بولغاندا كاپىرلىقتۇر .

ئۇچىنچى شەرت، بۇ نامايىشقا دېموكراتچى ياكى ئىلمانىزمچى مۇرتەدنى ۋە ياكى شۇ مۇرتەت بىلەن چىقىشىپ ئۆتىدىغان، ئەمما توغرا مەنھەجدىكى مۇجاھىدلار بىلەن چىقىشالمايدىغان پاسىقنى ياكى جىھادنى شەرئىي ئۆزرىسىز (يەنى ئېغىر كېسەل ئەمەس ياكى ساغلام جىھادى جامائەت ئەمىرىنىڭ ئىزنى بولماي تۇرۇپ) تەرك ئەتكەن پاسىقنى باشلىق قىلماسلىق.

بۇنىڭ دەلىلى ئاللاھ تائالانىڭ: ﴿... مېنىڭ (پېشۋا قىلىش) ئەھدەمگە زالىملار ئېرىشەلمەيدۇ﴾ (بەقەرە سۈرىسى 124-ئايەتنىڭ بىر قىسمى) دېگەن سۆزىدۇر. ئالىملار بۇ ئايەتكە ئاساسەن مۇسۇلمانلارنىڭ ئۆزىگە كاپىرنى باشلىق قىلىپ سايلىشىنىڭ ھارام ئىكەنلىكى ۋە ئەگەر ئۇ ئۆزى زورلۇق بىلەن باشلىق بولۇۋالغان بولسا ئۇنى تاقىتىنىڭ يېتىشىچە باشلىقلىقتىن ئاغدۇرۇۋېتىشنىڭ پەرز ئىكەنلىكىگە بىرلىككە كەلگەن. ئەگەر ئۇ كىشى كاپىر ئەمەس پاسىق بولسا ھەمدە ئۇنى سايلاش-سايلىماسلىق مۇسۇلمانلارنىڭ ئىختىيارىدا بولسا، شۇنداقلا باشلىق بولۇشقا لايىق بولغان پاسىق ئەمەس مۇسۇلمان بار بولسا (پاسىق كىشىنى) باشلىق قىلىپ سايلاشنىڭ ھارام ئىكەنلىكىگە ئۆلىمالار بىرلىككە كەلگەن. لېكىن قوراللىق جىھادتا پاسىق ئەمەس مۇسۇلمان جەڭگە ماھىر بولمىسا، لېكىن پاسىق مۇسۇلمان جەڭگە ماھىرلىقى بىلەن تونۇلغان بولسا (يەنى بۇ پاسىق پەقەت ئۆز نەپسىگە زۇلۇم قىلىدىغان، باشقىلارغا زۇلۇم قىلمايدىغان، بولۇپمۇ جىھادقا زىيانكەشلىك قىلمايدىغان بولسا) ئۇنى شۇ قېتىملىق جەڭگە ۋاقتىنچە باشلىق قىلىش ئىمام ئەھمەدنىڭ پەتىۋاسىغا ئاساسەن رۇخسەتتۇر.

ئەگەر ئۇ كىشى ساغلام مەنھەجدىكى بىر جامائەتنىڭ ئەزالىرىنى ئۆزى تەرەپكە ئېلىپ چىقىش ئارقىلىق شۇ جامائەتنى پارچىلاپ تۈگىتىش ئۈچۈن كۈپۈر ئىستىخباراتى تەرىپىدىن ياكى يېڭى بۆلگۈنچى جامائەت تەرىپىدىن قويۇلغان باشلىق بولسا بۇنداق باشلىققا بويسۇنۇش ۋە ئۇنىڭغا ئەگىشىش ئەسلا دۇرۇس ئەمەس. چۈنكى ئۇ كىشى مەسچىت زىرار قاتارىغا كىرىدۇ. مۇجاھىد دوكتۇر ئابدۇللاھ ئەززام مۇنداق دەيدۇ: ھەرقانداق بىر كىشى (ساغلام مەنھەجدىكى جامائەتنى) بۆلۈش ئۈچۈن ئىش قىلىدىكەن ياكى جامائەت قۇرىدىكەن، ئەنە شۇ مەسچىت زىراردۇر (فىزىلال سۈرە تەۋبە).

تۆتىنچى شەرت، ئىختىلات (يەنى ئەر-ئاياللار ئارىلىشىپ كېتىش) سادىر بولماسلىق.

ئىختىلات دېگەندە، ئۆز-ئارا يات ئەر-ئاياللىنىڭ خىلۋەتتە بولۇشىغا پۈرسەت چىقىپ قىلىش ئېھتىماللىقى بولۇپ قىلىشى، ئاياللارنىڭ ئەرلەر ئالدىدا يۈزى ئوچۇق يۈرۈشى، بەزىبىر يۈزى يېپىق ۋە يۈزى ئوچۇق ئاياللارنىڭ يات ئەرلەر بار يەردە رەڭلىك، زىننەتلىك ۋە ئىنچىكە تار كىيىملەرنى كىيىپ يۈرۈشلىرى ھەمدە ئەر-ئاياللارنىڭ بىر-بىرىگە سۈركىشىپ كېتىشلىرى قاتارلىقلار كۆزدە تۇتۇلىدۇ، مانا بۇ خىل ئىختىلاتنىڭ ھاراملىقىغا ئۆلىمالار ئىجماغا كەلگەن. بۇ توغرىسىدا كۆپرەك بىلىۋالاي دېسىڭىز ئەللامە، ھەدىسشۇناس، فەقىھ، شەيخ ئابدۇلئەزىز تەرىفى (ئاللاھ ئۇ كىشىنى ئەسىرلىكتىن قۇتقۇزسۇن)نىڭ «ھىجاب» ۋە «ئىختىلات» ناملىق كىتابىغا، شۇنداقلا «تەپسىر ۋە بايان» ناملىق كىتابىدىكى سۈرە نۇرنىڭ تەپسىرىگە مۇراجىئەت قىلىڭ.

ھەتتا بەزىبىر ئوتتۇرا ياشتىكى كىشىلەرنىڭ بەل تەرىپى تار، ئاياغ تەرىپى ئۆزۈن مودا كۆڭلەك كىيىۋالغان يۈزى ئوچۇق بىر قىزنىڭ ئالدىغا كېلىپ شۇ قىزنىڭ كۆينىكىنىڭ ياقىسىغا مىكروفونىنى قىستۇرۇپ قويۇشلىرى تورلاردا كەڭ تارقىلىپ يۈردى.بۇ مۇنكەر «بۇزۇقچىلىق ئەركىنلىكى كاپالەتكە ئىگە بولغان» تۈركىيەدە ئۇزاق ياشاپ، دىنى جەھەتتىكى ۋىجدانى ئاسسىمىلياتسىيە بولۇپ كەتكەن «ۋىجدانلىق» «ئەر كىشى»لەرگە مۇنكەر بىلىنمىگەن بىلەن تەبىئىتى بۇلغانمىغان سەممىي مۇجاھىدلارغا گۇناھ تۇيۇلدى، ئەلۋەتتە.

بەشىنچى شەرت، مۇزىكا ۋە شۇنىڭغا ئوخشىغان ھارام نەرسىلەرنى قىستۇرماسلىق.

داپتىن باشقا مۇزىكىنىڭ ھاراملىقىغا سەلەپ-سالىھ ئالىملارنىڭ ئىجماغا كەلگەنلىكىنى ئىبنى تەيمىيە، ئىبنى قەييىم ۋە ئىبنى سالاھ قاتارلىق كۆپلىگەن ئالىملار نەقىل قىلغان، ھەتتا داپمۇ توي مۇراسىمىدىن باشقا ۋاقىتتا دۇرۇس ئەمەس. ئىجماغا خىلاپ سۆز مۆمىنلەرنىڭ يولىدىن غەيرىيگە ئەگەشكەنلىكتۇر. چۈنكى ئاللاھ تائالا مۇنداق دېگەن: ﴿كىمكى ئۆزىگە (مۆجىزىلەر ئارقىلىق) توغرا يول ئېنىق بولغاندىن كېيىن، پەيغەمبەرگە (يەنى ئۇنىڭ ئەمرىگە) مۇخالىپەتچىلىك قىلىدىكەن، مۆمىنلەرنىڭ يولىدىن غەيرىيگە

ئەگىشىدىكەن، ئۇنى ئۆز يولىغا قويۇپ بېرىمىز، ئۇنى (ئاخىرەتتە) جەھەننەمگە كىرگۈزىمىز، جەھەننەم نېمىدېگەن يامان جاي!﴾ (نىسا سۈرىسى 115-ئايەت).

خاتىمە

خۇلاسە قىلىپ ئېيتقاندا، نامايىشنىڭ يوللۇق بولۇشى ئۈچۈن نامايىشنىڭ مەقسىتى، نەتىجىسى ۋە ۋاستىلىرى قۇرئان سۈننەتكە مۇۋاپىق ساغلام بولۇشى شەرت. يۇقىرىدا بىز تىلغا ئېلىپ ئۆتكەن رېئاللىقلارنىڭ كۆپىنچىسى ھازىرقى تۈركىيەدىكى نامايىشچى ئۇيغۇرلارنىڭ نامايىشىدىكى رېئاللىق. شۇڭا قېرىنداشلىرىمىز سۈنى لېيىتىپ بېلىق تۇتىدىغان بەزىبىر سەممىيەتسىز ھىيلە-مىكىرچىلەرگە ئالدانمىسۇن. يەنى بەزىبىر بىلىمسىز ساددا كىشىلەر ياكى بىلىملىك ئىنساپسىز كىشىلەر نامايىشنىڭ ھۆكۈمى توغرىسىدا شامدىكى مۇجاھىدلارنى دەللىدە يېڭىپ باقماق ئۈچۈن شامدىكى شەيخ ئابدۇرازاق مەھدى (عفا الله عنه)دىن پەتۋا سوراپ بېقىپتۇ، لېكىن «پەتۋا بىزنىڭ زېمىنىمىزغا چىقىپ قالمىسۇن يەنە» دەپ ئەنسىرىدىمۇ ياكى پەتۋا سوراشنىڭ قائىدىسىنى بىلمىدىمۇ ئىشقىلىپ ئۇلار يۇقىرىدا مەن تىلغا ئېلىپ ئۆتكەن شەرتلەرگە خىلاپ بولغان ۋاقىئەلەرنى (يەنى رېئاللىقلارنى) تەپسىلىي ئۇقتۇرماستىن سوئالنى تومتاقلا سوراپتۇ، شۇڭا جاۋابىمۇ نامايىشپەرەس ئۇيغۇرلارغا خىلى يوچۇق چىققۇدەك دەرىجىدە بېرىلىپتۇ. چۈنكى ئىمام ئىبنى قەييىم جەۋزى (رحمه الله) ئىئلامۇلمۇۋەققىئىين (يەنى پەتۋاچىلارغا ئۇقتۇرۇپ قويۇش) دېگەن كىتابىدا مۇنداق دېگەن: پەتۋانىڭ ئىككى رۇكنى بار، بىرىنچىسى ۋاقىئەنى (يەنى پەتۋا سورالماقچى بولغان مەسىلىنىڭ ھۆكۈمىگە تەسىر كۆرسەتكۈچى بولغان تەپسىلىي رېئاللىقنى) بىلىش. ئىككىنچىسى بولسا شۇ ۋاقىئەگە ۋاجىپ بولغان شەرئىي دەللىنى بىلىش.

دېمەك، مۇشۇ بىر رۇكۇن بۇزۇلسا پەتۋا باتىل بولۇپ كېتىدۇ، بۇ پەتۋانى تۇتۇش ھارام بولىدۇ. مانا بۇ بارلىق ئىنساپلىق ئەھلى ئىلىملەر ئىتتىپاقلا كەلگەن قائىدىدۇر. ھەتتا شەيخ ئابدۇرازاق مەھدىمۇ بىر نەچچە قېتىملىق ئىلىم سورۇنىدا بىزگە بۇ قائىدىنى ئالاھىدە ئەسكەرتىپ ئۆتتى. شۇڭا پەتۋا بەرگۈچى كىشى پەتۋا سورىغۇچىدىن ۋاقىئەنى سۈرۈشتە قىلىشتا ئالاھىدە ھوشيار بولۇشى كېرەك، ئۇنداق بولمىغاندا مىكىرچىلەرنىڭ قىلتىقىغا دەسسەپ قالىدۇ. شەيخ ئابدۇرازاق مەھدىنىڭ نامايىش پەتۋاسىنى تۇتىدىغانلار ئىنساپلىق بولىدىغان بولسا نېمە ئۈچۈن شەيخنىڭ «سۈرىيەدىكى ۋە سۈرىيەنىڭ سىرتىدىكى سۈرىيەگە كېلىش ئىمكانىيىتى بولغان ھەم قورال كۆتۈرۈشكە قادىر بولغان ھەرقانداق بىر مۇسۇلماننىڭ سۈرىيەگە كېلىپ جىھاد قىلىشى پەرز ئەيندۇر» دەپ نەچچە قېتىم ئېلان قىلغان پەتۋاسىنى تۇتۇشمايدۇ؟! ئۇلار يەنە شەيخنىڭ تۈركىيە ئارمىيەسى تەرىپىدىن تەربىيەلەنگەن ۋە تۈركىيەدىكى مەسچىت زىرار ئاتالمىش «مەجلىس ئىسلام سۈرى» (يەنى

سۈرىيە ئاتالمىش ئۆلىمالار بىرلىكى) تەرىپىدىن قوللاپ قۇۋۋەتلەنگەن «جەيش ۋەتەنى سۈرى» (يەنى سۈرىيە ۋەتەنپەرۋەرلەر ئارمىيەسى) گە كىرىشنى ھارام دەپ چىقارغان پەتۋاسىغا ئەمەل قىلىپ تۈركىيە مۇرتەت ئارمىيەسىگە ئەزا بولغانلارنى نېمىشقا بۇ مۇنكەردىن توسمايدۇ؟

ئۇنىڭ ئۇستىگە شەيخ ئابدۇرازاق مەھدىگە شام جىھاد مەيدانىدىكى نوپۇزلۇق قازىلار ۋە كۆپلىگەن يېتۈك تالىبۇل ئىلىملەر تەرىپىدىن «شەيخ ئەڭ ياخشىسى ھەدىسشۇناسلىققا ئالاقىدار ئىلىملەر توغرىسىدا دەرس ئۆتۈش بىلەن مەشغۇل بولغىنى ياخشى، قازىلىققا مۇناسىپ ئەمەس. چۈنكى ئۇ كىشى ئاتىغىلىقى (يەنى باشقىلارنىڭ شىكايىتىدىن تىز ھېسسىياتلىنىشى) كۈچلۈكرەك بولغاچقا كۆپلىگەن مەسىلىلەردە ۋاقىئەنى تەپسىلىي سۈرۈشتە قىلماستىن، بىر تەرەپنىڭ سۆزىنى ئاڭلاپلا ئالدىراپ ھۆكۈم قىلىش خاتالىقىغا چۈشۈپ قالدى» دەپ باھا بېرىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە بۇ شەيخ ۋە ئۇنىڭدىن باشقا بىر قىسىم ئاتالمىش «مۇستەقىل» شەيخلەر ھەيئەتۇ تەھرىر شام بىرلىكى قۇرۇلۇشتىن بۇرۇن «ئى ھەر قايسى پاسائىل ۋە جامائەتلەرنىڭ ئەمىرلىرى! سىلەر نېمە ئۈچۈن بىرلىشىشكە كەلمەيسىلەر؟ سىلەرنى بىرلىكتىن توسۇۋاتقان نەرسە سىلەرنىڭ ھوقۇقپەرەسلىكىڭلار ۋە نەپسىڭلاردىكى ئەمىرلىك شەھۋىتىدۇر» دەپ مەسچىت ۋە مەجلىسلەردە توختىماي خۇتبە - لېكسىيەلەرنى سۆزلىگەن ئىدى. كېيىن شەيخ جەۋلانىلار « ئۇممەت مەنپەئىتى تەشكىلات مەنپەئىتىدىن ئۈستۈن تۇرىدۇ» دەپ كېلىۋاتقان شەيخ ئۇسامە بىن لادىن (رحمه الله) باشچىلىقىدىكى ئەلقائىدە شەيخلىرى ۋە ئالىملىرى تەرىپىدىن تەشەببۇس قىلىنىپ كەلگەن بۇ مۇھىم ۋەسىيەتكە ۋە شەرئىي قائىدىگە ئەمەل قىلغانلىقتىن «ئەلقائىدە» دېگەن ئىسىمدىن، ھەتتاكى ئەمىرلىكتىنمۇ ۋاز كېچىپ بىرلىشىشنى شەكىللەندۈرۈپ بولغاندا بۇ شەيخلەرنىڭ «بىزنى تېگىشلىك ئورۇنغا (يەنى مەنسەپكە) قويمىدى» دېگەندەك شەرئىي بولمىغان باھانە سەۋەپلىك ھەيئەگە بەرگەن بەيئەت ئەھدىسىگە ۋاپاسىزلىق قىلىپ بۇ مۇبارەك بىرلىكتىن بۆلۈنۈپ چىقىپ نۇرغۇن ياشلارنى بەيئەتنى بۇزۇپ ئولتۇرۇۋېلىشىغا سەۋەبچى بولۇشلىرى شام جىھاد مەيدانىغا خىلى ئېغىر زىيان سالدى.

بۇندىن كېيىن قېرىنداشلىرىمنىڭ دىنىنىڭ سالامەتلىكى دەخلى-تەرۇزغا ئۇچرىمىغاي دېگەن مەقسەتتە بۇ شەيخلەر ھەققىدە يۇقىرىقى ئازراق مەلۇماتلارنى سۆزلەشكە مەجبۇر بولۇپ قالدىم. چۈنكى «دىن نەسىھەت (يەنى مۇمىنلەرگە سەممىي سادىق بولۇش)تۇر» دېگەن شەرئىي قائىدە ۋە پۈتۈن ئالىملار بىرلىككە كەلگەن «جەرھ –تەئدىل (يەنى ئاقلاش-قارىلاش)» ئىلمى مۇشۇنداق قىلىشنى تەقەززا قىلدى.

﴿ئۇلارغا) ئېيتقىنكى، «(خالىغان) ئەمەللەرنى قىلىڭلار، قىلغان ئەمىلىڭلارنى ئاللاھ، ئاللاھنىڭ پەيغەمبىرى ۋە مۇمىنلەر كۆرۈپ تۇرىدۇ، يوشۇرۇن ۋە ئاشكارا (نەرسىلەرنى)

بىلگۈچى (ئاللاھ) نىڭ دەرگاھىغا قايتۇرۇلىسىلەر، ئاللاھ قىلمىشىڭلارنى سىلەرگە خەۋەر قىلىدۇ﴾ (تەۋبە سۈرىسى 105-ئايەت).

﴿بۇ سۈرىدە مۇشرىكلارنىڭ گۇمراھلىقىنى كۆرسىتىدىغان دەلىللەرنى بايان قىلغىنىمىزدەك) گۇناھكارلارنىڭ يولى ئاشكارا بولسۇن ئۈچۈن، ئايەتلىرىمىزنى روشەن بايان قىلىمىز﴾ (ئەنئام سۈرىسى 55-ئايەت).

كەرەملىك ئاللاھ ھەممىمىزنىڭ گۇناھلىرىنى مەغپىرەت قىلسۇن! ھەقنى ھەق كۆرۈپ ئۇنىڭغا ئەگىشىشنى، باتىلنى باتىل كۆرۈپ ئۇنىڭدىن يىراق تۇرۇشنى مېھرىبان ئاللاھ ھەممىمىزگە رىزىق قىلىپ بەرسۇن، ئامىن!

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته

http://telegram.me/hidayet1439 https://www.facebook.com/hidayet1439